

УДК: 338.432

Майовець Я.М.

Науковий керівник: к.е.н., професор Островерх П.І.

Львівський національний університет імені Івана Франка

КАДРОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ АГРАРНОГО

ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА

MAYOVETS Y.M.

PERSONNEL PROBLEMS OF FORMATION OF AGRICULTURAL

INNOVATIVE ENVIRONMENT

Базисом інтелектуального капіталу задіяного в сфері аграрного підприємництва є освіта. Вона формує знання у сфері виробничих, соціально-культурних, психологічних, екологічних, інституційно-управлінських та інших напрямках. Освіта надає технічні, маркетингово-збутові знання і навички підприємцям та іншим, пов'язаним до аграрної сфери особам, стимулює їх креативність і уяву як пристосувати аграрні інновації до реального життя.

На перший погляд, за формальними ознаками, Україна має потужний науково-освітній потенціал, який з успіхом може бути використаний в аграрній сфері. Однак в країні не вистачає професійних працівників, які могли би на кінцевому етапі реалізувати інноваційні знання. Аграрне інноваційне підприємництво є особливим ще і тому, що тут залучаються не лише топ-менеджери, що генерують ідеї, але і спеціалісти середнього рівня (агрономи, ветлікарі), а також фахівці із вузького професійною технічною освітою. Незважаючи на трьох-п'ятикратну перевагу України у підготовці фахівців аграрного профілю, у порівнянні з іншими країнами ЄС, кваліфікованих фахівців для аграрної сфери не вистачає, а ті що є не стали носіями глибоких економічних знань. Погоджуємося з думкою В. Гейця і А. Гриценка, які стверджують, що «це стосується і нового покоління економістів, у тому числі і найкращих із них, які володіють іноземними мовами і математичними методами аналізу, але не навчених самостійно мислити і теоретично відтворювати реалії життя. [1]

Однією із причин дефіциту фахівців аграрного профілю, здатних реалізувати інноваційні ідеї є те, що значна кількість випускників після закінчення ВУЗУ працює не за фахом, а отже не удосконалює та поглиблює в умовах реального бізнесу свої знання. Проведені дослідження засвідчують, що серед молоді віком до 35 років, частка людей, які працюють за обраною у ВУЗі спеціальністю у сфері сільського господарства становить 57,6%, що дещо менше, ніж в інших базових галузях національної економіки.

Формування інноваційного аграрного середовища передбачає попит не лише на вузькоспеціалізованих фахівців, але спеціалістів з управління інноваційною діяльністю, інтелектуальною власністю, фінансів, маркетингу, юристів, іт-технологів. Сьогоднішній підприємницький світ є дуже мінливий у виборі тих здібностей, які є найбільш актуальними для організації інноваційної діяльності. Науковці узагальнили матеріали світового економічного форуму

(2015р.) та показали зміну ТОП-10 здібностей у XXI ст., які були найбільш затребуваними у 2015 році і зробили прогноз на 2020 рік. (Таблиця 1.)

Таблиця 1

ТОП-10 здібностей у XXI ст. (за версією світового економічного форуму)

2015 р.*		2020р.*	
1	Комплексне розв'язання проблем	1	Комплексне розв'язання проблем
2	Координація мислення	2	Критичне мислення
3	Управління людьми	3	Креативність
4	Критичне мислення	4	Управління людьми
5	Здатність до перемовин	5	Координація мислення
6	Контроль якості	6	Емоційний інтелект
7	Орієнтація на надання послуг іншим	7	Здатність оцінювати ситуацію і приймати рішення
8	Здатність оцінювати ситуацію і приймати рішення	8	Орієнтація на надання послуг іншим
9	Активне слухання	9	Здатність до перемовин
10	Креативність	10	Конгнітивна гнучкість

* показано у пріоритетному порядку

Джерело: [2]

Переміщення такої характеристики як креативність з останнього (десятого) місця у 2015 році до орієнтовно третього у 2020 році засвідчує зростання вагомості тих здібностей, які характеризують інноваційність бізнесу.

Оцінюючи роль освіти в інноваційному розвитку економіки, варто звернути увагу на застереження науковців в тому, що вона може стимулювати креативність із уявою і в такий спосіб наблизити інновації до реального життя. Однак освіта не повинна заганяти індивідуума в певні рамки мислення, позбавляючи його нестандартно думати. [3] Сучасне навчання не є засвоюванням та нагромадженням інформації. Її стало настільки багато, що немає сенсу запам'ятовувати. Це неможливо і недоцільно, оскільки вони швидко застаріває і стає неактуальною. Основним завданням є розвиток спроможностей. Останні відрізняються від навичок і компетенцій тим, що дозволяють діяти в умовах невизначеності, враховуючи різні моделі розвитку, альтернативні варіанти вибору.

Література:

1. Єщенко П. С. Економічне зростання без розвитку: причини і шляхи інноваційного перетворення економіки // Економіка України. – 2013. – №. 10. – С. 17.

2. Михайленко О. Блайон Годд Постіндустріальна освіта: куди йдемо // Дзеркало тижня, 2016. – №43-44. – С. 11, 19 листопада.

3. Федулова Любов Інноваційний розвиток: еволюція поглядів та проблеми сучасного усвідомлення // Економічна теорія. – 2013. – №2. – С. 38.